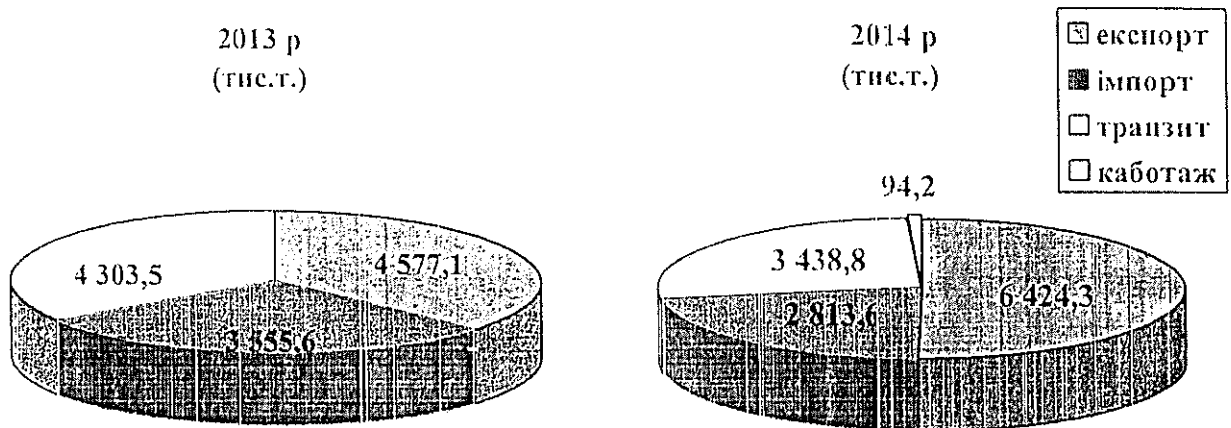

Пояснювальна записка
до звіту про результати господарсько-фінансової діяльності
Державного підприємства «Іллічівський морський торговельний порт»
за 2014 рік.

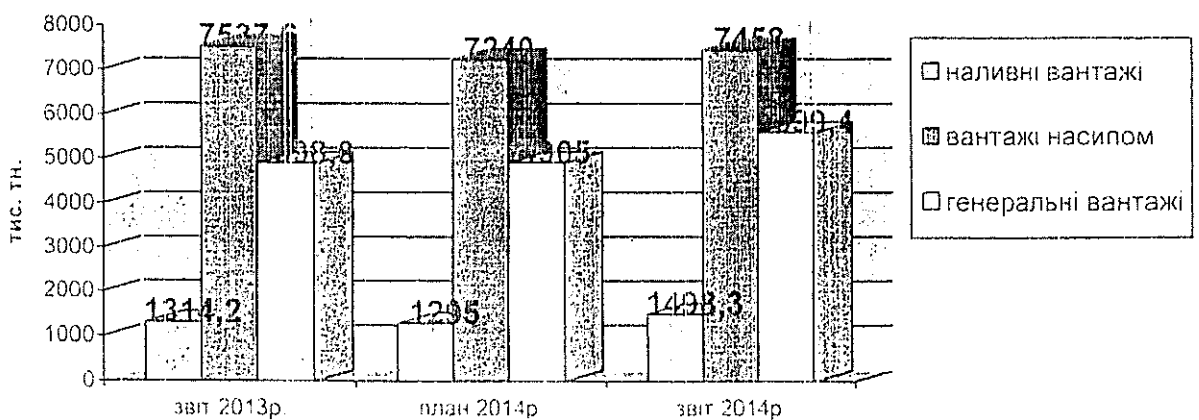
Виробнича діяльність.

За підсумками 2014 року вантажообіг ДП «ІМТП» (далі – Порт) склав 14 555,7 тис.т. вантажів, що на 1 115,7 тис.т більше плану та на 805,3 тис.т вище показника вантажообігу аналогічного періоду минулого року (звіт за 2013 рік – 13 750,4 тис.т).

Структура вантажообігу ДП «ІМТП»
за 2013р. та за 2014 р. за напрямками:

Динамика вантажообігу порту за
2013 та 2014 роки.

Як видно з графіку, за звітний період вантажообіг **наливних вантажів** за 2014 рік склав 1 498,3 тис.т., що на 203,3 тис.т більше плану (план на 2014 рік – 1 295,0 тис.т) та на 197,7 тис.т більше аналогічного періоду минулого року (звіт за 2013 рік – 1300,6 тис.т). Слід зауважити, що вантажопереробку наливних вантажів відображає у своїх звітах ІФ ДП «АМПУ».

З загального вантажообігу ДП «ІМТП» вантажопереробка склала 12 770,9 тис.т. вантажів, що на 955,9 тис.т. більше ніж було заплановано на 2014 рік, а також на 334,7 тис.т. більше рівня аналогічного періоду минулого року.

За звітний період обсяг переробки **тарно-штучних вантажів** склав 5 598,6 тис.т, що більше планового показника 2014 року та аналогічного періоду 2013 року на 693,6 тис.т та на 700,0 тис.т відповідно (звіт за 2013 рік – 4 898,6 тис.т).

Збільшення вантажопереробки цієї групи вантажів відбулось за рахунок:

- збільшення переробки автомашин ТІР із вантажами на 1 039,0 тис.т або на 31,0 тис. одиниць до плану та на 787,9 тис.т або на 23,2 тис. одиниць до звіту 2013 року (звіт за 2014 рік – 1 649,0 тис.т, звіт за 2013 рік – 861,1 тис.т);
- збільшення переробки чавуну у чушках на 91,6 тис.т до плану та на 100,2 тис.т до звіту минулого року (звіт за 2014 рік – 991,6 тис.т, звіт за 2013 рік – 891,6 тис.т);
- збільшення переробки чорних металів на 32,9 тис.т до плану та на 41,2 тис.т до звіту 2013 року (звіт за 2014 рік – 92,9 тис.т, звіт за 2013 рік – 51,7 тис.т).

Знизився обсяг вантажопереробки засобів транспортування та вагонів поромної переправи.

Вантажопотік засобів транспортування (автотехніки у ро-ро сполученні) склав за 2014 рік 57,0 тис.т або 28,7 тис. одиниць, що нижче плану на 128,0 тис.т або на 119,8 тис. одиниць та менше показників аналогічного періоду минулого року на 89,4 тис.т або на 68,9 тис. одиниць.

Найбільш вагомою причиною скорочення вантажопотоку засобів транспортування стала політична нестабільність в країні, яка визвала різкий стрибок курсу долару та євро, та зниження попиту. В свою чергу дилери змушені скоротити обсяги імпорту і асортимент автомобілів. За даними асоціації «Укравтопром», за

підсумками 2014 року рівень реалізованого платоспроможного попиту на нові автомобілі виявився найменшим з 2002 року і в 2,2 рази меншим, ніж в 2013 році. Зважаючи на те, що імпорتنі автомобілі складають 72 % від загального обсягу продажу легкових автомобілів, і значна їх кількість завозиться морем, очікувати на зростання цього вантажопотоку в найближчій перспективі не варто. Крім того, внаслідок останніх подій дуже різко впаав вантажопотік російського транзиту легкових машин.

За 2014 рік через ДП «ІМТГП» пройшло 454,7 тис.т вантажів поромної переправи, що менше плану на 60,3 тис. т та нижче на 47,9 тис. т до звіту 2013 року.

За звітний рік вантажопотік контейнерів склав 2287,4 тис. т або 196,3 тис. TEU, що на 262,6 тис. т або на 64,2 тис. TEU, менше плану і нижче показників 2013 року на 95,7 тис. т або на 31,2 тис. TEU.

Ситуація на світовому ринку контейнерних перевезень в цілому залишається нестабільною. Крім того, в Україні зберігається значне перевищення обсягів пропозиції стивідорних послуг з переробки контейнерів над ринковим попитом на них. На вітчизняний ринок контейнерних перевезень довгий час негативно впливала не прогнозована у часі система процедур контролю проходження вантажів і транспортних засобів, непрозорість підходів до визначення митної вартості товарів, що імпортуються у контейнерах. Як наслідок, відбувся перерозподіл контейнеропотоків на альтернативні маршрути доставки, інші закордонні та вітчизняні стивідорні потужності. Крім того, через політичну ситуацію за останній час істотно скоротилися обсяги транзитних і імпорتنих вантажів в контейнерах в цілому по українським портам. Зокрема, в ДП «ІМТГП» за 2014 рік обсяги транзитних і імпорتنих вантажів в контейнерах скоротились у порівнянні з аналогічним періодом 2013 року на 37,3 % і на 14,6 % відповідно, за той же період обсяги експортних вантажів в контейнерах скоротилися на 3,8 %. Усі означені чинники не дозволяють наростити обсяги переробки контейнерів до рівня виробничих потужностей ДП «ІМТГП».

За звітний період обсяг переробки навалювальних вантажів склав 7 172,3 тис.т, що більше планового показника 2014 року на 262,3 тис.т, але нижче показника 2013 року на 365,3 тис.т (звіт за 2013 рік – 7 537,6 тис.т).

Зменшення вантажопереробки цієї групи вантажів відбулось через:

- зменшення переробки руди на 367,7 тис.т до звіту 2013 року (звіт за 2014 рік – 2 347,1 тис.т, звіт за 2013 рік – 2 714,8 тис.т), але збільшення до плану на 177,1 тис.т;

- зменшення переробки сірки на 402,5 тис.т до плану та на 363,0 тис.т до звіту 2013 року (звіт за 2014 рік – 1 097,5 тис.т, звіт за 2013 рік – 1 460,5 тис.т).

зменшення переробки вугілля навалом на 291,6 тис.т до плану та на 32,5 тис.т до обсягів 2013 року (звіт за 2014 рік – 563,4 тис.т, звіт за 2013 рік – 595,9 тис.т).

Проблема ДП «ІМТП», стосовно вантажопереробки руди, полягає в різниці вартості транспортної залізничної складової між ДП «ІМТП» та іншими потужними портами «Великої Одеси», що склалась не на користь Іллічівського порту та заважає залучити обсяги експортної і транзитної російської руди, що відповідають пропускній здатності ДП «ІМТП». Обсяги переробки імпоротної нікелевої та марганцевої руди у порівнянні з аналогічним періодом минулого року істотно зменшились, що не дозволило досягнути показників минулого року. Причиною цього стало загальне падіння виробництва металопродукції, в якому застосовуються нікелева і марганцева руда.

Також на загальний обсяг вантажопереробки навалювальних вантажів негативно вплинуло зменшення за звітний рік обсягів вантажопереробки сірки.

Останнім часом через ДП «ІМТП» проходила сірка комова та гранульована виключно виробництва казахської компанії «Тенгішевройл».

В 2014 році спостерігалась тенденція на зменшення долі сірки гранульованої в розрізі вантажопотоку сірки. В червні і липні 2014 року весь потік сірки гранульованої було переорієнтовано на порт Усть-Луга (Росія). Причиною цього були невирішені питання в частині взаєморозрахунків по залізничному тарифу між компанією «Тенгішевройл» і «Укрзалізницею» за перевезення вантажів цієї компанії. Наразі це питання вирішено. Але в серпні ситуація погіршилась через

бойові дії в Донецькій області, через яку доправляють сірку з Казахстану до станції Іллічівськ, результатом яких стало руйнування інфраструктури Донецької залізниці, що не дає на цей час доставку цього вантажу по старому маршруту. Незважаючи на те, що Укрзалізниця змінила план формування і проходження навантажених вагонів з сіркою, вибравши оптимальний за безпекою і тривалістю маршрут слідування, вантажовідправник знизив обсяги відправки вантажу, мотивуючи свої дії подорожчанням залізничного перевезення за новим маршрутом. Крім того, за останньою інформацією, різко знизився попит на сірку в країнах-імпортерах, що вплинуло на укладання контрактів.

Також за звітний період зменшилась вантажопереробка вугілля навалом на 291,6 тис.т до плану 2014 року та на 32,5 тис.т до 2013 року.

Тенденція скорочення видобутку вугілля в Україні, що намітилась ще рік тому, через загострення конфлікту на Донбасі підсилилась настільки, що в країні на даний час не вистачає вугілля для власних потреб. Внаслідок цього обсяги експорту істотно зменшились. Зокрема, шахти, з яких відправляється вугілля призначенням у ДП «ІМТП», в даний час знаходяться в зоні бойових дій і мають проблеми як з видобутком вугілля, так і з його доставкою Донецькою залізницею. Тому на адресу ДП «ІМТП» експортне вугілля за період з вересня по грудень 2014 року включно не надходило.

Основою вантажопотоку вугілля через ДП «ІМТП» останні декілька років була імпортна складова сировини для виробництва коксу. Саме імпортне вугілля в січні-серпні 2014 року в ДП «ІМТП» не надходило. Безпосередньо вплинуло на цей вантажопотік згорання виробництва вітчизняними металовиробниками і, відповідно, зменшення виробництва коксу, для якого ввозиться вугілля морським шляхом. Але, внаслідок конфлікту на Донбасі, в останні місяці у вітчизняних металургійних комбінатів, зокрема маріупольських, гостро встала проблема із постачанням вітчизняного коксівного вугілля, яку довелось вирішувати за допомогою імпортних поставок. Крім того, у зв'язку з рішенням керівництва країни заповнити дефіцит вітчизняного енергетичного вугілля для електростанцій закупівлею імпортної сировини, у вітчизняні порти стали надходити великі обсяги імпортного вугілля.

Але незважаючи на негативні показники вантажопереробки навалювальних вантажів у порівнянні з 2013 роком зросли обсяги вантажопереробки як до плану так і до факту 2013 року: зерна на 104,8 тис.т та на 23,3 тис.т відповідно (звіт 2014 року – 2 274,8 тис.т, звіт 2013 року – 2 251,5 тис.т), шроту – на 246,3 тис.т та на 91,8 тис.т (звіт 2014 року – 421,3 тис.т, звіт 2013 року – 329,5 тис.т), глини – на 175,7 тис.т та на 163,7 тис.т (звіт 2014 року – 215,7 тис.т, звіт 2013 року – 52,0 тис.т).

Облікова політика підприємства.

Згідно наказу начальника порту від 30.12.2013 за № 664 «Про затвердження положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку в Державному підприємстві «Іллічівський морський торговельний порт» здійснюється ведення бухгалтерського обліку власної господарської діяльності ДП «ІМТП» окремо від результатів спільної діяльності. Ведення бухгалтерського обліку за договорами про спільну діяльність, оператором яких є ДП «ІМТП», здійснюється в окремих регістрах бухгалтерського обліку. За даними цих регістрів складається окремий баланс та відповідні форми фінансової звітності спільної діяльності в порядку, встановленому П(с)БО 12 «Фінансові інвестиції». Забезпечується безперервність операцій та достовірність оцінки активів, зобов'язань, капіталу в бухгалтерському обліку, із застосуванням регістрів спеціалізованої бухгалтерської програми «1С:Підприємство». Податковий облік ДП «ІМТП» здійснюється відповідно до діючого законодавства України.

Фінансово-економічні показники роботи порту.

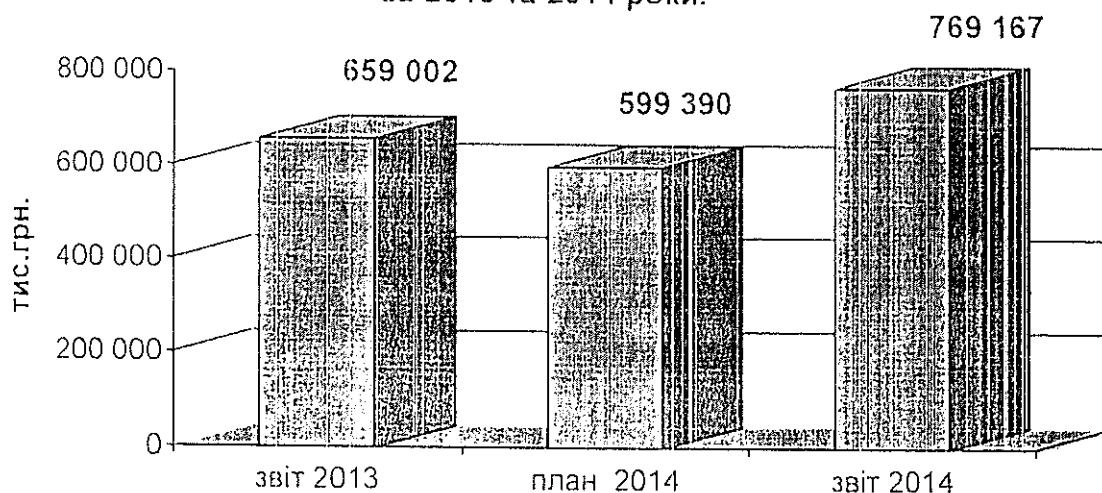
За підсумками роботи ДП «Іллічівський морський торговельний порт» за 2014 рік отримано *чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)* в сумі 769 167 ти с.грн., що перевищує плановий показник на 169 777 ти с.грн. (план 2014 рік – 599 390 тис.грн.) та більше звіту 2013 року на 110 165 тис.грн. (звіт 2013 рік – 659 002 тис.грн.).

Перевиконання плану чистого доходу досягнуто за всіма видами діяльності:

– обробка вантажів – на 28,4% або на 134 030 тис.грн., у.т.ч.:

- *портові роботи* - на 28,4% або на 124 911 тис.грн.;
- *непортові роботи* – на 28,4% або на 9 119 тис.грн.
- *портовий флот* - на 36,1% або на 33 857 тис.грн.

Дінаміка чистого доходу порту
за 2013 та 2014 роки.

Збільшення чистого доходу проти плану зумовлено декількома чинниками:

- по-перше, збільшенням обсягів вантажообігу на 1 115,7 тис. т. або на 8,3% (план – 13 440 тис. т., факт – 14 555,7 тис. тн.) та зміною номенклатури вантажів;
- по-друге, різницею запланованого та фактичного курсу долару США до національної валюти. При розрахунку показників фінансового плану порту на 2014 рік, згідно запропонованих макроекономічних показників, закладено курс долару США на 1-3 квартали на рівні 8,5 грн/\$, на 4 квартал - на рівні 12,95 грн/\$, а фактично середній курс за 1-3 квартали склав – 11,05893 грн./\$; за 4 квартал склав – 14,433596 грн./\$;

Зростання доходу портового флоту відбулось завдяки тому, що протягом 2014 року портовий флот ДП «ІМТІ» основні обсяги буксирних робіт в акваторії Іллічівського порту виконує самостійно.

Інші операційні доходи планом на 2014 рік були передбачені в сумі 131 205 тис.грн., фактично отримано - 169 266 тис.грн., що більше плану на 38 061 тис.грн. або на 29% та до рівня 2013 року - на 48 860 тис.грн. або на 40,6% (звіт 2013 року - 120 406 тис.грн.).

Збільшення інших операційних доходів у звітному періоді проти плану відбулось за рахунок доходів від реалізації іноземної валюти на 2 970 тис.грн. і складають 4 970 тис.грн. Збільшення зумовлено позитивною різницею між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю. Проти факту 2013 року отримано доходів від реалізації іноземної валюти менше на 111 тис.грн. (факт 2013 рік – 5 081 тис.грн.).

Доходи від операційної оренди активів отримано у сумі 2 945 тис.грн., що перевищує аналогічний період 2013 року на 1 950 тис.грн..

Дохід від операційної курсової різниці отримано у сумі 12 908 тис.грн. Ці доходи були отримані через нестабільний курс валюти. У порівнянні з минулим роком за 2014 рік перевищення складає 12 900 тис.грн.

Доходи від штрафів, пені тощо складають 807⁷/_€ тис.грн., що перевищує плановий показник на 587 тис.грн. та більше проти факту 2013 рік на 672 тис.грн.

Доходи від списання кредиторської заборгованості склали 367 тис.грн., що перевищує фактичний показник 2013 року на 323 тис.грн (факт 2013 рік – 44 тис.грн.).

Доходи, отримані від сумісної діяльності з підприємствами, які діють на території порту, в розмірі долі вкладу порту – склали 124 150 тис.грн., що на 15 590 тис.грн. перевищують плановий показник 2014 року та на 18 956 тис.грн. відповідно факт 2013 року. Це авансові платежі, які отримує порт щомісячно на протязі року від СД, а остаточний розрахунок, за підсумками роботи сумісних діяльностей, розраховується наприкінці року.

Інші доходи від операційної діяльності склали 19 267 тис.грн., що більше плану на 9 202 тис.грн. Це відсотки банку нараховані на залишки грошових коштів на рахунках (11 216 тис.грн.), відшкодування податків на землю від сумісної діяльності (3 341 тис.грн.), компенсація понесених витрат при мобілізації (3 713 тис.грн.), інші доходи від господарств та терміналів Порту (оприбуткування матеріальних цінностей, виявлених в процесі виробничої діяльності тощо). У порівнянні з 2013 роком перевищення склали 13 963 тис.грн. (факт 2013 рік – 5 304 тис.грн.).

При цьому, у звітному періоді зменшено доходи проти плану, від реалізації інших оборотних активів на 1 983 тис.грн., але більш проти рівня 2013 року на 207 тис.грн., що пов'язано зі зменшенням кількості списаних основних фондів ДП «ІМТП», які не експлуатуються, а процедура отримання згоди на їх списання та ліквідацію є затяжною.

Інші доходи при плані 7 385 тис.грн. фактично склали 10 956 тис.грн., що більше планового показника на 3 571 тис.грн. або на 48,4% та перевищує факт 2013 року на 8 161 тис.грн. або в 3,9 рази (звіт 2013 рік – 2 795 тис.грн.).

Доходи від неопераційних курсових різниць за звітний період склали 393 тис.грн., що на 57 тис.грн. менше запланованого. Це доходи від позитивної різниці між курсом НБУ іноземної валюти до гривні.

Доходи від безоплатно одержаних активів склали 7 655 тис.грн., що більше плану на 6 380 тис.грн. та на 5 659 тис.грн. більше у порівнянні з 2013 роком. У разі безоплатного одержання підприємством необоротних активів дохід визначається за сумою амортизації таких активів одночасно з її нарахуванням. У 2013 році Портом була здійснена переоцінка основних фондів, у тому числі тих, які знаходяться у підприємств сумісної діяльності. Це призвело до збільшення їх вартості та позначилось на сумі амортизації.

Інші доходи від звичайної діяльності складають 2 908 тис.грн., що менше плану на 2 752 тис.грн. Зменшення інших доходів сталось через те, що не відбулась в повному обсязі запланована ліквідація основних засобів ДП «ІМТП» та, відповідно, зменшено кількість оприбуткованих на склад відходів та матеріалів.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг) при плані 705 510 тис.грн. фактично склала 655 068 тис.грн., що на 50 442 тис.грн. або на 7,1% менше плану та на 73 218 тис.грн. менше у порівнянні з аналогічним періодом 2013 року (факт 2013 рік – 728 286 тис.грн.). Зменшення собівартості пов'язано зі змінами, які відбулись в складі ДП «ІМТП», та проведенням економії витрат.

Слід зазначити, що у звітному періоді в зв'язку з відділенням у 2013 році частки стратегічних об'єктів та гідротехнічних споруд ДП «ІМГП» до Іллічівської філії ДП "АМПУ" (після набрання чинності Закону України "Про морські порти") та проведенням політики економії витрат як до плану 2014 року, так і до рівня 2013 року, відбулось зменшення витрат по наступним статтям:

- витрати на електроенергію – на 7 585 тис.грн. та на 9 633 тис.грн. відповідно;
- амортизація основних засобів і нематеріальних активів – на 15 681 тис.грн. та 30 826 тис.грн. відповідно;
- витрати на ремонт – на 10 522 тис.грн. та на 2 770 тис.грн. відповідно;

хоча треба зазначити, що витрати на ремонт за 2014 рік склали 23 826 тис.грн., але згідно Податкового Кодексу України п.146.11 первісна вартість основних засобів збільшена на суму 11 378 тис.грн., пов'язаних із ремонтом та поліпшенням об'єктів, що підлягає амортизації, а саме: морських буксирів, плавкрану у сумі 5 196 тис.грн., порталних та мостових кранів, грейфери, ковни тощо у сумі 3 305,1 тис.грн., кранові шляхи, будівлі та споруди тощо у сумі 2 877,2 тис.грн.

- податок на землю – на 322 тис.грн. та на 5 340 тис.грн. відповідно;
- послуги залізниці – на 195 тис.грн. та на 64 тис.грн. відповідно;
- оренда механізмів – на 3 551 тис.грн. до плану.;
- податки невідшкодовані бюджетом – на 5 841 тис.грн. та на 4 446 тис.грн. відповідно;
- плата за користування причалами (сервітут)– на 10 655 тис.грн. та на 304 тис.грн. відповідно;

Збільшення витрат по деяких статтях собівартості проти запланованих, відбулось насамперед за рахунок збільшення обсягів вантажопереробки на 8,3% та зміни її номенклатури, та різким зростанням курсу долара США до національної валюти України. Проти плану збільшено витрати по наступних елементах:

- заробітна плата та відрахування на соціальні заходи – на 9 604 тис.грн. або на 2,8%, що пов'язано зі збільшенням кількості перероблених вантажів та виплати премії у 4 кварталі 2014 року працівникам порту, згідно умов Колективного договору, у розмірі 12%.

• витрати на сировину і основні матеріали – на 5 194 тис.грн., це перевищення витрат обумовлено різким зростанням цін, яке було спричинено коливанням курсу долара США до національної валюти України.

• витрати на паливо – на 4 688 тис.грн. та на 3 233 тис.грн. відповідно до 2013 року . Обумовлено різким зростанням цін; до січня 2014 року ціни на пальне (бензин, диз.паливо) зросли у середньому на 65,5%;

За статтею послуги, які надаються ІФ ДП «АМПУ» при плані 41 055 тис.грн. фактичні витрати склали 34 067 тис.грн або 83%. До складу витрат, згідно договорів між ДП «ІМГП» та ДП «Адміністрація морських портів України» (включно Іллічівська філія), увійшли:

- витрати за організацію залізничних операцій – на суму 4 332 тис.грн.;
- відшкодування витрат на утримання технологічних електричних мереж – на суму 4 151 тис.грн.;
- витрати за постачання теплової енергії – на суму 19 313 тис.грн.;
- витрати за експлуатацію водопровідних та каналізаційних мереж – на суму 5 479 тис.грн.;
- витрати з надання телекомунікаційних послуг – на суму 369 тис.грн.;
- витрати служби пожежної охорони, надання послуг суднам, послуги про взаємне забезпечення перепускного режиму та інше – на суму 420 тис.грн.

Також у фінансовому плані ДП «ІМГП» на 2014 рік до складу собівартості робіт (послуг) внесено статтю витрат плата за користування причалами (сервітут) у сумі 16 310 тис.грн., але в зв'язку з тим, що ІФ ДП «АМПУ» своєчасно не вирішила питання реєстрації у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно (право господарського відання), за підсумками 2014 рік за цією статтею виникла економія витрат у сумі 10 655 тис.грн., фактичні витрати склали 5 655 тис.грн.

Інші витрати у складі виробничої собівартості за 2014 рік склали 7 737 тис.грн., що на 8 558 тис.грн. менше плану та на 27 505 тис.грн. менше у порівнянні з аналогічним періодом 2013 року (факт 2013 рік – 35 242 тис.грн.).
Склад інших витрат за статтями витрат:

- виплати по лікарняним листам – 6 023 тис.грн.;
- водозабезпечення та водовідведення – 3 368 тис.грн.;
- технічне обслуговування, порталних кранів, техніки та обладнання – 6 592 тис.грн.;
- охорона праці та техніка безпеки – 3 165 тис.грн.;
- медичне обстеження працівників – 623 тис.грн.;
- теплоенергія «Іллічівськтеплоенерго» – 472 тис.грн.;
- зв'язок Укртелеком, МТС,ЦСС – 174 тис.грн.;
- витрати на утримання будівель, споруд, територій (вивіз сміття, тощо) – 541 тис.грн.;
- інші виплати працівникам, які не відносять до витрат на оплату праці – 923 тис.грн.;
- інші витрати – 4 806 тис.грн. (охорона об'єктів, плата РКО, ліцензії, відрядження, підписка на видання, прання спецодягу, тощо).

Таким чином, сумарна виробнича собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг), що була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат складає 672 797,25 тис.грн. (матеріальні витрати – 125 942,99 тис.грн., витрати на оплату праці -254 410,02 тис.грн., відрахування на соціальні заходи – 97 029,47 тис.грн., амортизація -109 788,96 тис.грн., інші операційні витрати – 85 625,8 тис.грн.)

Згідно п.7 Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку в ДП «ІМТП» затвердженого наказом директора порту від 30.12.2013 за №664, доходи, пов'язані з наданням послуг (навантажувально-розвантажувальні роботи, зберігання і т.п.) господарствами порту, визначаються тільки за завершеними операціями, тому що за незавершеними операціями не може бути достовірно оцінено результат таких операцій. Доходи відображаються у звітному періоді після підписання акта наданих послуг.

Таким чином, для приведення у відповідність доходної частини, яка по своєму виконанню буде отримана лише у наступному звітному періоді, а витрати вже відобразились за фактом у 2014 році, та недопущення дисбалансу витратної

частини у звітному періоді, загальні витрати зменшуються у поточному році на справедливую вартість пропорційно залишкам вантажів на складах, на початок року на суму 7 599,79 тис.грн. (збільшується), на кінець року на суму 12 379,24 тис.грн. (зменшується). Таким чином, зменшено загальні витрати, які відносяться на собівартість, по співвідношенню між доходами та витратами підприємства. Також, витрати основного виробництва, пов'язані з використанням службових автомобілів, поліпшенням основних засобів (ремонтні роботи), які увійшли до адміністративних витрат, та до витрат іншої операційної діяльності, зменшили собівартість на загальну суму 5 094,25 тис.грн. та на 8 037,55 тис.грн.

Адміністративні витрати у звітному періоді при плані 28 345 тис.грн. фактично склали 24 685 тис.грн., що менше плану на 3 660 тис.грн. або на 12,9% та проти рівня 2013 рік менше на 6 382 тис.грн. або на 20,5% (факт 2013 рік – 31 067 тис.грн.).

Зменшення витрат проти плану 2014 року та проти звіту 2013 року відбулось за статтями витрат:

- службові відрядження – на 208 тис.грн. та 120 тис.грн.;
- витрати на зв'язок – на 57 тис.грн. та на 523 тис.грн.;
- витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи – на 2 380 тис.грн. та 6 384 тис.грн.;
- амортизація основних засобів і нематеріальних активів загальногосподарського призначення – збільшено проти плану на 47 тис.грн., але менше факту 2013 року на 370 тис.грн.;
- організаційно-технічні послуги (технічне обслуговування обладнання для адміністративного користування) – на 53 тис.грн. та на 101 тис.грн.;
- витрати на охорону праці – на 42 тис.грн. та на 57 тис.грн. відповідно;
- витрати на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів – на 11 тис.грн. та на 50 тис.грн. відповідно;
- витрати на поліпшення основних фондів – на 326 тис.грн., але збільшено до рівня 2013 року на 1 805 тис.грн. відповідно, що обумовлено проведенням ремонтних робіт об'єктів адміністративного характеру

ремонтно-будівельним управлінням ДП «ІМТП» та інших супутніх робіт.

У порівнянні до плану 2014 рік відбулось скорочення витрат за статтями:

- аудиторські послуги – на 229 тис.грн.;
- страхові та консалтингові послуги – на 100 тис.грн. та 120 тис.грн.;
- послуги з оцінки майна – на 290 тис.грн.;
- юридичні послуги на 163 тис.грн.

Збільшення статті витрати, пов'язані з використанням службових автомобілів проти плану на 475 тис.грн. та 513 тис.грн. проти звіту 2013 року, відбулось за рахунок росту витрат на утримання автомашин (різке зростання цін на пальне (різке зростання цін на пальне (до січня 2014 року≈65,5%), та змінно-запасні частини для ремонту і технічного обслуговування.

У складі інших витрат при плані 3 445 тис.грн. фактичні витрати склали 3 280 тис.грн, що на 165 тис.грн. менше плану та на 475 тис.грн. менше проти 2013 року. Економія до планового показника відбулась за статтями: послуги банку – на 11 тис.грн., утримання приміщень – на 25 тис.грн., витрати на електроенергію – на 282 тис.грн., витрати по сплаті держмита – на 38 тис.грн., представницькі витрати – на 11 тис.грн.

Витрати на збут при плані 910 тис.грн. фактично склали 569 тис.грн., що менше, ніж було заплановано, на 341 тис.грн. та на 3 770 тис.грн. менше звіту 2013 року. Це обумовлено зменшенням витрат на утримання підрозділів ДП «ІМТП», які займаються збутом продукції (готельний комплекс “Моряк” тощо).

Інші операційні витрати при плані 80 640 тис.грн. за звітний період фактично склали 96 617 тис.грн., що більше запланованого рівня на 15 977 тис.грн., та на 21 280 тис.грн. більше у порівнянні зі звітом за аналогічний період 2013 року (факт 2013 рік – 75 337 тис.грн.).

Збільшення витрат проти плану 2014 року та проти звіту 2013 року на самперед зумовлено створенням резерву сумнівних боргів у сумі 13 750 тис.грн.,

згідно п.6.3 та п.6.4 Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку в ДП «ІМТП» затвердженого наказом директора порту від 30.12.2013 №664 та затвердженого Міністерством інфраструктури України від 15.08.2014р, де,

- Визначати величину резерву сумнівних боргів за дебіторською заборгованістю за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів. Бухгалтерський облік резерву сумнівних боргів ведеться за кожним дебітором.
- Дебіторська заборгованість, зі строком її непогашення 1,5 роки і більше з дати виникнення, безперечно є сумівною і на таку дебіторську заборгованість обов'язково створюється резерв сумнівних боргів. Нарахування резерву сумнівних боргів здійснювати наприкінці звітного року.

Також, проти плану та проти звіту відповідного періоду 2013 року відбулось збільшення за рахунок росту витрат по наступним статтям:

- втрати від операційних курсових різниць – на 2 963 тис.грн. та на 3 402 тис.грн. відповідно,
- знос необоротних активів – на 981 тис.грн. та 961 тис.грн.;
- членські внески до громадських організацій – на 50 тис.грн. та 5 тис.грн.

За звітний період ДП «ІМТП» перераховано членських внесків до «Дирекції Асоціації портів чорного та Азовського морів» (БАСПА) - 65,9 тис.грн., «Асоціації портів України «Укрпорт»» - 120 тис.грн., «Асоціації міжнародних автомобільних перевезень України» (АСМАП) - 3,5 тис.грн., «Одеській регіональній торгово-промисловій палаті»(ТПП) – 0,6 тис.грн.

Додаткові виплати персоналу згідно Колективного договору проти плану перевищено на 66 тис.грн., але у порівнянні до показника 2013 року зменшено на 186 тис.грн. Це витрати на лікарняну касу, пільгову та дострокову пенсію, відрахування на соціальні заходи, витрати матеріальної допомоги.

Інші витрати передбачені Колективним договором перевищують планові показники на 443 тис.грн. та у порівнянні з аналогічним періодом 2013 року складають майже

100% (звіт 2013 року – 5 911 тис.грн.). Збільшення у звітному періоді обумовлено зростанням вартості послуг на утримання профспілок, на культурно-масові заходи, збільшено відсоток відрахувань від ФОП профспілкам, в зв'язку з поліпшенням фінансового стану Порту, згідно умов колективного договору.

Збільшення відбулось як проти плану, так проти звіту 2013 рік за статтею втрати від операційних курсових різниць – на 2 743 тис.грн. та на 3 084 тис.грн. відповідно (це втрати, які несе Порт через коливання курсу іноземної валюти).

Собівартість реалізованої іноземної валюти за звітний період склала 775 тис.грн.

Перевищення планового показника за статтею частка порту в витратах СД на 7 285 тис.грн. та на 4 485 тис.грн. до факту 2013 рік обумовлено збільшенням витрат, які несе Порт згідно частки вкладу в складі сумісної діяльності з підприємствами, які діють на його території (зокрема, по СД з ГП «Контейнерний термінал «Іллічівськ» витрати збільшились у порівнянні з відповідним періодом 2013 року на 5 366 тис.грн.).

Інші витрати операційної діяльності при плані 7 205 тис.грн., фактично склали 9 335 тис.грн., що на 2 130 тис.грн. більше запланованого, та на 26 тис.грн. перевищили звіт 2013 рік (витрати, пов'язані з податком на землю СД, сплатою патентів, розрахунковою різницею при купівлі/продажу валюти та ін.).

Зменшення витрат за статтею собівартість реалізації виробничих запасів до плану 2 606 тис.грн., обумовлено затримкою списання та реалізації основних засобів Порту, які не використовуються. При плані списання 18 поргальних кранів – фактично ліквідовано лише 11 од.

У порівнянні до плану за 2014 рік на 888 тис.грн. відбулось скорочення витрат за статтею визнані економічні санкції.

На 2014 рік було заплановано плату за користування причалами (сервітут) по СД з ГП «Контейнерний термінал «Іллічівськ», який знаходиться у спільній діяльності з ДП «ІМТІ», але до цього часу питання стосовно оплати розглядається у судовому порядку і остаточно не вирішено.

Інші витрати у звітному періоді були заплановані в обсязі 6 110 тис.грн., фактично склали – 13 505 тис.грн., що більше плану та показника 2013 року – на 7 395 тис.грн. та на 2 220 тис.грн. відповідно. Основними чинниками цього є незаплановані витрати в сумі 5 228 тис.грн. з уцінки необоротних активів та фінансових інвестицій, які виникли після передачі з балансу ДП «МТП Южний» на баланс ДП «ІМТП» буксиру «Базальт».

У порівнянні до планового показника 2014 року на 2 266 тис.грн. відбулось збільшення втрат від не операційних курсових різниць (це від'ємне коливання курсу іноземної валюти між курсом НБУ до гривні).

Слід зазначити, що зменшились витрати до запланованого показника за статтею списання необоротних активів – на 222 тис.грн. Це пов'язано з проходженням ДП «ІМТП» тривалої процедури підготовки документів та отримання погодження Міністерства інфраструктури України на списання основних засобів Порту, які не використовуються.

Фінансові витрати у звітному періоді були заплановані в обсязі 2 450 тис.грн., фактично склали – 262 тис.грн., що менше плану на 2 188 тис.грн. Це витрати на відсотки, плата за користування грошовими запозиченнями в банківських установах.

Робота з кадрами.

Станом на 01.01.2015 року облікова чисельність працівників порту складала 3 981 чол. (на 01.01.2014 – 4 307 чол.), з них докерів-механізаторів 948 чол. (на 01.01.2014 – 1 132 чол.).

По категоріях:

- керівники та фахівці – 1 235 чол.;
- службовці – 198 чол.;
- робітники (у т.ч. док/мех.) – 2 548 чол.

Всі структурні підрозділи ДП «ІМТП» укомплектовані. За звітний період було прийнято на роботу 148 чоловік, звільнено – 511 чоловіка.

Аналіз показників з праці.

За 2014 рік фонд оплати праці усіх працівників склав 268 711,2 тис.грн., що на 24 027,5 тис.грн. менше у порівнянні з аналогічним періодом 2013 року.

Зменшення фонду оплати праці штатних працівників за 2014 рік у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 8,2% відбулось за рахунок зменшення чисельності працівників Порту в 2013 році (переведення працівників Порту до ІФ ДП «АМПУ», до відділу освіти Іллічівської міської ради). Так, середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу ДП «ІМТП» зменшилась на 1 105 осіб або на 21,2%.

Середньомісячна заробітна плата штатного працівника за звітний період по відношенню до 2013 року збільшилась на 725 грн. або на 15,4%.

Заробітна плата працівникам Порту виплачується своєчасно, без затримок, в строки, передбачені Колективним договором ДП «ІМТП». Заборгованості із заробітної плати немає.

Охорона праці.

За 2014 рік в ДП «Іллічівський морський торговельний порт» сталося 4 нещасних випадки, пов'язаних з виробництвом. Нещасних випадків зі смертельним наслідком не сталося.

У 2013 році в ДП «Іллічівський морський торговельний порт» сталося 8 нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом. Нещасних випадків зі смертельним наслідком не було. Професійних захворювань та травм з неповнолітніми у звітному періоді не було також.

Матеріальні збитки від наслідків нещасних випадків за 2014 рік за рахунок порту склали 3 608 грн.26 коп.(у 2013р. –7 238 грн. 11 коп.).

Матеріальні збитки на одного потерпілого за 2014р. за рахунок порту склали 1 202 грн.75коп.(у 2013р. –767 грн. 32 коп.)

Всі нещасні випадки розслідуються своєчасно. Особи, які порушують правила та норми охорони праці притягнуті до відповідальності. Всього за фактами порушень та по нещасним випадкам було видано 103 накази директора порту, з них 5 -- по нещасним випадкам, 6 осіб притягнуто до відповідальності..

Згідно Закону України “Про охорону праці” і діючому положенню постійно проводяться навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб та працівників робочих професій.

За звітний період пройшли навчання та перевірку знань з питань охорони праці 674 працівника порту.

Механізми, машини, обладнання, транспортні засоби відповідають нормативним актам з охорони праці.

Праця інвалідів та жінок використовується згідно чинному законодавству. Всі працюючі забезпечені спецвзуттям, спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту.

Постійно проводиться робота з поліпшення умов праці. Робітники, які працюють в умовах наявності шкідливих факторів, згідно переліку Мінздраву, одержують молоко.

В порту функціонує система управління охороною праці, основу якої складають Стандарти підприємства, що регламентують питання організації та забезпечення безпеки праці, порядок здійснення контролю за дотриманням вимог безпеки і Закону України “Про охорону праці”.

Постійно здійснюється цілеспрямована робота з метою попередження виробничого травматизму.

ДП «ІМТП» отримано сертифікат, яким посвідчується, що система управління гігієною та безпекою праці стосовно надання послуг, які здійснює порт, відповідає вимогам ДСТУ ОHSAS 18001:2010. Здійснюється ряд інших заходів з попередження порушень вимог безпеки праці та охорони здоров'я працюючих.

Результати роботи з питань охорони праці розглядаються щомісячно на нарадах з керівниками підрозділів порту.

Інвестиційна діяльність.

За 2014 рік загальний обсяг капітальних інвестицій склав 33 258,0 тис.грн., що на 20 092,0 тис.грн. менше планового показника (план 2014 рік – 53 350 тис.грн.).

Обсяги капітальних вкладень в капітальне будівництво за 2014 рік склали 2 308,2 тис.грн., що у порівнянні з планом менше на 4 341,8 тис.грн. (план – 6 650 тис.грн.). Це кошти, які було спрямовано на будівництво залізничних ваг на залізничних коліях у сумі 927,5 тис.грн. та на об'єкти невиробничого призначення у сумі 1380,7 тис.грн, у тому числі: житловий будинок за адресою м.Іллічівськ, вул. Паркова, 22А та вул. Олександрійська, 2.

На придбання (виготовлення) основних засобів було спрямовано 23 742,4 тис.грн., що на 11 952,6 тис. грн. менше у порівнянні з планом (план 2014 рік – 35 695 тис.грн.).

Протягом поточного року було придбано:

- мобільні ваги в/п 40тн – на суму 106,9 тис.грн.;
- залізничні ваги залізничних колій – на суму 514,5 тис.грн. Для комерційного відвантаження імпортного вугілля та інших вантажів є постійна необхідність установки залізничних ваг на залізничній колії №33. Це дозволить значно скоротити витрати на маневрування в Порту залізничних напіввагонів з 1-го терміналу на спеціалізований комплекс з перевантаження руди для зважування;
- універсальні грейфери (2 од.) – на суму 2 003,8 тис.грн. Грейфери необхідні для обробки вантажів перевантажувачами, що є в наявності в порту для використання на перевантаженні за технологічною схемою «склад-вагон». У зв'язку зі стислими термінами виконання Державної програми з переробки імпортного вугілля виникла термінова необхідність придбання грейферів об'ємом 8 м. куб.;
- ковшові навантажувачі «Коматцу» (2од.) – на суму 11 531,6 тис.грн. У зв'язку зі збільшенням вантажопотоку навалювальних вантажів

спостерігається тенденція до збільшення використання ковшових навантажувачів. В експлуатації знаходиться 8 од. цього типу техніки, яка фізично і морально застаріла (середній вік складає більше 10 років) і не може 100% забезпечити необхідну інтенсивність обробки суден і вагонів.;

- витяжну шафу – на суму 57,6 тис. грн.;
- мікроавтобуси (2 од.) – на суму 929,2 тис.грн. Технічний стан і наявна кількість мікроавтобусів станом на 1 січня 2014 року не могла в повному обсязі виконувати заявки структурних підрозділів порту. У зв'язку з цим існувала необхідність придбання 2од. мікроавтобусів для забезпечення виконання змінно-добового плану та вирішення оперативних виробничих завдань структурних підрозділів. Враховуючи, що протяжність основної території ДП «ІМТП» більше 8,0 км, а п'ятий (мультимодальний) термінал розташовано на іншому боці Сухого лиману на відстані 15,0 км від основної території, було придбано мікроавтобуси для термінової (цілодобової) доставки як працівників порту, так і працівників ІФ ДП «АМГПУ» (за їх замовленням);
- ковшове обладнання для стафірування навалювальних вантажів – на суму 117,5 тис.грн.;
- технологічні оснастку та пристосування – на суму 183,6 тис.грн.;
- огорожувальні залізобетонні масиви для огорожування штабелів навалювальних вантажів – на суму 1 732,4 тис.грн. У зв'язку зі збільшенням обсягів переробки навалювальних вантажів та відповідно до дотримання вимог охорони праці та санітарних норм України, виникла необхідність у додатковій кількості огорожувальних залізобетонних масивів для збільшення місткості відкритих складів вантажних терміналів;
- комп'ютерне обладнання – на суму 1 962,6 тис.грн.;
- інше обладнання (насоси, аналізатор якості нафтопродуктів) – на суму 326,0 тис.грн.;

- інструменти та обладнання для підрозділів підприємства – на суму 1 513,1 тис.грн.;
- інше обладнання на загальну суму – 1 906,9 тис.грн.;
- основних засобів по спільній діяльності – на суму 95,0 тис.грн.

Протягом 2014 рік було здійснено переобладнання паливних трубопроводів дизелів на суднах портофлоту на суму 122,9 тис.грн. та облаштування незалежної інформаційної мережі порту на суму 638,8 тис.грн.

На придбання (виготовлення) необоротних матеріальних активів (обладнання та майна вартістю до 2 500 тис.грн.) в 2014 році було витрачено 2 463,0 тис.грн., що на 463,0 тис. грн. більше плану (план 2014 рік – 2 000 тис.грн.).

На придбання (створення) нематеріальних активів в 2014 році було витрачено 1 062,9 тис.грн., що на 1 042,1 тис. грн. менше плану (план 2014 рік – 2 105 тис.грн.). При цьому ліцензійних програмних продуктів було придбано на суму – 618,8 тис.грн., інших нематеріальних активів – на суму 444,1 тис.грн.

Обсяги капітальних вкладень в реконструкцію (модернізацію) основних засобів порту за 2014 рік склали 3 681,5 тис.грн., що на 3 218,5 тис.грн. менше планового показника (план 2014 рік – 6 900 тис.грн.).

В 2014 році було здійснено:

- модернізацію НКП № 131 на суму 1 674,7 тис.грн. – це роботи, які було заплановано на кінець 2013 року, а виконання здійснено у 1 кварталі 2014 року;
- реконструкцію перевантажувачів – на суму 1 085,6 тис.грн. Зміна призначення перевантажувачів – перевантаження навалювальних і насипних вантажів електрогідравлічним грейфером (склад-вагон, вагон-склад, склад-склад), який навішнується на крюкову траверсу перевантажувача, дозволить розширити застосування перевантажувачів;

- реконструкцію вантажного автомобільного транспорту (2 од.) – на 539,5 тис.грн., що дозволить розширити функціональні можливості використання автотранспорту;
- часткову реконструкцію технологічного олієпроводу складу №3 – на суму 267,7 тис.грн. Реконструкція існуючого олієпроводу складу №3 необхідна для організації самостійної переробки олієпродуктів через причали №7 та №11, що підвищить ефективність використання обладнання порту та принесе додатковий прибуток.

Витрати на модернізацію, модифікацію (добудову, дообладнання, реконструкцію) основних засобів по спільній діяльності за 2014 рік склали 114,0 тис.грн.

Заступник директора з економіки

А.В.Єрьоменко